

som den har vakt herhjemme. Den svenske Grundlov er jo, som bekendt, af 1865—66, altsaa yngre end den Grundlovsbestemmelse i vor Grundlov af 1849, som findes i den reviderede Grundlov. Det hedder i § 111 i den svenske Grundlov: „Sigtes en Rigsdagsmand for en grov Misgjerning, kan han ikke arresteres, førend Dommeren efter anstillet Undersøgelse har fundet, at der er Grund dertil, for saa vidt han ikke gribes paa fersk Gjerning“. Det er altsaa det Hele, man fordrer i Sverig, for at en Rigsdagsmand skal kunne arresteres, at en Dommer skal have fundet, at der er Grund dertil; det synes altsaa ikke at være nogen stor Garant, og jeg maa udtrykkelig bemærke, at denne Bestemmelse, som ikke fandtes i Sverigs Grundlov af 1809, er kommen ind i 1865—66, altsaa paa et Tidspunkt, da man dog skulde tro, at man skulde være opmærksom paa dette Spørgsmaal, og hvis det, som Nogle ville sige, hører til en af Menneskerettighederne, var det vel ikke blevet forbigaaet i den ny svenske Grundlov. At Opfattelsen er, som jeg søger at gjøre gjældende, i alt Fald hos de Retslærde, skal jeg oplyse ved at henvise til et Skrift af Rydin: „Svenska Riksdagen“, 1ste Del, Side 233, hvor der omhandles de Garantier, som tilkomme Rigsdagsmændene for den rette Udøvelse af deres Kald. Forfatteren opregner her de Tilfælde, i hvilke en Rigsdagsmands Virksomhed kan afbrydes, og han nævner da det Tilfælde, at han „blir genom laga kraftbunnet utslag förlustig sin frihed och således hans rigsdagsmannabefattnings utöfning göres omöjlig.“ Det betyder jo, at han gennem lovlig exigibel Dom har mistet sin Frihed, og saaledes hans Rigsdagsvirksomhed gjøres umulig. Saaledes stiller det sig i Sverig og Norge. (Bertelsen (Hjerring Amts 5te Valgtreds): Rusland). Ja, jeg har ikke undersøgt Rusland, det vil jeg erkjende; jeg har ikke fundet Grund til at undersøge Forholdet der, men Sverig og Norge tror jeg dog nok maa anses for lige saa frie Lande som Rusland. Smidlertid skal jeg sige det ærede Medlem og gaa et lille Skridt videre — det skal ikke være længe — og undersøge, hvorledes det stiller sig i Tydskland. Den paaagjældende Grundlovsbestemmelse siger — jeg anser det for rigtigst at oversætte dette Citat, thi saa forstaas det bedre —: „Uden Rigsdagens Samtykke kan der ikke indledes Undersøgelse mod noget Medlem, ligesaa lidt kan han fængsles for en Handling, der er belagt med Straf, undtagen han gribes paa fersk Gjerning eller i Løbet af den næstfølgende Dag.“ Dette Skrift, som jeg her har, er:

„Handbuch des öffentlichen Rechts“ af Marquardsen, hvor forskjellige tydske Retslærde have behandlet forskjellige Landes Statsret. Dette staar Pag. 53 II. og er forfattet af Professor Laband, som har skrevet det tydske Riges Statsret. Efter at han har citeret den Del af Grundlovsbestemmelsen, som jeg oplæste, siger han: „Denne Bestemmelse finder ingen Anvendelse paa Fængsling af en Rigsdagsmand, som er fængslet i det Diemed at afsone en retskraftig Frihedsstraf.“ Der staar forøvrigt: „Zum Zweck der Vollstreckung“, altsaa som Fuldbyrkelse af en som retskraftig idømt Frihedsstraf. Det er et aldeles bestemt Vidnesbyrd om, at denne Retslærde finder, at Paragrafen ingen Anvendelse har her. Senere hedder det: „Paa Rigsdagens Forlangende bliver enhver Straf forfølgning mod Medlemmer og enhver Varetægts- eller Civilarrest ophævet, saa længe Rigsdagen varer“. Derefter siger Forfatteren: „Denne Artikel har intet Hensyn til Straffuldbyrkelse.“ Altsaa, denne Retslærde har i alt Fald denne Opfattelse af den tydske Forfatning, at der slet ikke kan være Spørgsmaal om, at Rigsdagsmændenes Ultrænelighed indtræder i det Tilfælde, at der er Spørgsmaal om Fuldbyrkelse af Straf. Med Hensyn til den preussiske Forfatning, hvis Bestemmelse lyder i Indhold ganske som det tydske Riges — der er kun en lille Forandring i Ordene — siger Professor Schulze — der er her en halv Snes Vinter, jeg vilde sætte Pris paa at faae Lov til at læse op: „Hensigten med denne Ordning er at sikre Landdagsmedlemmerne mod tendentiose Forfølgelser, som de muligvis kunde være udsatte for, ikke af Grunde hentede fra den objektive Retfærdighed, men for at unddrage dem fra deres parlamentariske Virksomhed. Lovgrunden er ikke en personlig Begunstigelse for Landdagsmændene, for i visse Tilfælde at yde dem Frihed mod Retfærdigheden, mod Rettens Gænge, men at skaffe dem den størst mulige Sikkerhed og parlamentariske Uafhængighed mod Indgreb af Embedsmænd, der kunde være inspirerede paa en uretfærdig Maade af Statsmagten. Derfor ere disse Undtagelseslove ikke anvendelige paa Fængslinger, som iværksættes, for at et Landdagsmedlem kan afsone en ham af Domstolene idømt Straf.“ Det, hvorpaa det væsentligt kommer an, er altsaa en aldeles bestemt Udtalelse om, at man ikke der kunde komme til det Tilfælde, at man vilde anse Rigsdagen i Stand til at forhindre en Afsoning af en Fængselsstraf efter endelig Dom. Ligesaalidt kan Landdagen forlange, at den